

Horsens Kommune

Langmarkskolen

(Selv)sikker læsestart

Skoleudviklingsplan

Årsag til indsatsen

Projekt (Selv)sikker læsestart skal udvikle balanceret læsedidaktik på skoler i Horsens og Norddjurs kommuner, heriblandt Langmarkskolen. Projektet sigter mod at etablere nye praksisser på skolerne – både i klasserne og i forældresamarbejde.

Børnehaveklasseledere, pædagoger og lærere i indskolingens deltager i aktionslæringsforløb om 7 velkendte principper for god læseundervisning. Principperne introduceres på workshops med konsulenter fra Nationalt Videncenter for Læsning, og omsættes derefter et ad gangen til praksis i klasserne. Målet er at give eleverne flere deltagelsesmuligheder, så alle oplever, at læsning giver mening.

(Selv)sikker læsestart ledes af Nationalt Videncenter for Læsning og gennemføres i samarbejde med Norddjurs og Horsens kommuner. Projektet er støttet af Nordea-fonden.

Allerede i indskolingens ses en stor spredning i børns forudsætninger for at lære at læse, og i nogle tilfælde lykkes man ikke med at sikre, at de mestrer læsningen som noget, der giver gode oplevelser og spændende viden om verden, og som redskab til at lære. Man lykkes ikke med at give eleverne tiltro til, at de kan lære det, de møder i skolen.

Læseprøver fra indskolingens viser, at en fjerdedel af eleverne ved de fire skoler, der skal deltage i projektet, har så svage læsekompetencer, at de allerede i børnehaveklassen viser tegn på, at de vil udvikle store læsevanskeligheder. For mange af børnene er bagud fra start, de mister læselysten og har brug for et længere tilløb til at blive skriftsprogsbrugere.

Mål med indsatsen

Målet med (Selv)sikker læsestart er både at kvalificere læseundervisningen i indskolingens lokalt ved de fire skoler og samtidig udvikle en kompetenceudviklingsmodel for virkningsfuld læseundervisning, som gives videre til professionshøjskolernes uddannelsesafdelinger.

Projektets generelle mål er, at indskolingsteamene, vejledere og ledelser ved Norddjurs og Horsens Kommune gennem en systematisk anvendelse af en balanceret læsedidaktik skaber grundlaget for stærkere og bedre læsere i indskolingens. Elevernes faglige og sociale trivsel øges ved, at flere bliver sikre læsere.

Målsætning for forventede resultater for elever:

- Eleverne oplever – gennem vedholdende og genkendelig læseundervisning – at, de bliver støttet i deres læseudvikling.
- Eleverne oplever selv, at de er deltagende i undervisningen, og at de kan læse med interesse og forståelse.
- Test viser, at elevgruppen, der 2023 falder i kategorien for "særlig eller fokuseret indsats", udgør ca. 25 % af eleverne på tværs af de fire skoler. Målet er, at projektet flytter denne elevgruppe, så der kun er 17 %, som kommer i denne gruppe (Målt med Hogrefes ordlæseprøver. Kategorierne hedder her Førlæse-fasen og Erkendelsesfasen. Til sammenligning ligger landsgennemsnittet i Ordlæseprøve 1, forår, 1. klasse på 12 % af elevers resultater og Ordlæseprøve 2,

forår, 2. klasse: 9 % af elevernes resultater. Norddjurs og Horsens' skolars elevgrupper ligger altså alt for højt og har brug for en særlig fokuseret indsats).

- Eleverne skal blive sikre og selvsikre læsere, det er den primære opgave. For at vi kan nå derhen, må lærere og pædagoger udvikle en ny læsedidaktisk undervisningspraksis. Derfor er den primære målgruppe for projektet de lærere og pædagoger, der skal ændre deres læsedidaktik.
- Rammerne for god undervisning gives af skolernes ledelse og understøttes af læsevejledere og læsekonsulenter. Det organisatoriske arbejde med at forankre god læseundervisning er altafgørende for, at en indsats får lokal gennemslagskraft. Derfor udgør ledelse, læsevejledere og læsekonsulenter også en stærk målgruppe i projektet

Målsætning for lærere og pædagoger i indskolingen:

- Børnehaveklasseledere, pædagoger og lærere bliver gradvist i stand til at udarbejde og revidere egne undervisningsforløb og indarbejde en balanceret læsedidaktik.
- Undervisningsforløbene tager udgangspunkt i eleverne og de omgivelser, eleverne lever i. Den faglige undervisning gennemføres systematisk og fremadrettet med fokus på afkodning, megen elevlæsning, et rigt tekstunivers, læseforståelsesstrategier, elevskrivning, varierede emner og undervisningsdifferentiering.
- Alle lærere og pædagoger søger aktivt sparring hos kolleger, læsevejledere og i de pædagogiske læringsfællesskaber.
- Alle lærere og pædagoger indgår i et forpligtende samarbejde om at udvikle en balanceret læseundervisning, som på sigt vil styrke fagligheden og sammenhængskraften blandt det fagprofessionelle personale på skolerne.

Målsætning for læsevejledere og læsekonsulenter:

- Læsevejlederne følger NVL's konsulentgruppe og tilegner sig nye kollegiale vejledningsmetoder, som skal bringes i spil, når læsevejlederne fremover skal understøtte indskolingsteamene i at undervise med en balanceret læsedidaktik. De kollegiale vejledningsmetoder bygger på viden om kommunikative kompetencer. Læsevejlederne vil gennem forskellige øvelser afprøve vejledning, der skaber optimisme i teamet, og vejledning, der skubber til og forstyrrer gængs praksis.
- Læsevejlederne ændrer praksis, så de i langt højere grad er opsøgende i forhold til at understøtte nye indsatser og aktioner i teamene.

Målsætning for skoleledelser:

- Ledelsen udøver pædagogisk ledelse, der understøtter god læseundervisning i tæt kontakt med læsevejledere/konsulenter og pædagog- og lærergruppe. De deltager i de faglige beslutninger om, hvordan aktionerne forløber, og de understøtter og forankrer den nye metode i hverdagen på skolen.
- Skoleledelsesgruppen i hver kommune udvikler i samarbejde tydelige metoder til at fastholde og forankre den viden, projektet bibringer. Dette sker ved at føre en løbende dialog med personalegruppen om projektet, sikre, at projektet dagsordensættes ved PLF-møder, fagmøder, teammøder og personalemøder, sikre tydelige og gode vidensdelingsfora, hvor teamene kan lade sig inspirere af hinanden, og opfordre lærergrupperne til at fastholde og dele ud af aktionerne med nye didaktiske tiltag til inspiration for andre.
- Skoleledelsen står for den lokale organisatoriske forankring ved hver skole og udvikler sammen med læsekonsulent og læsevejledere på skolen en politik for det fremadrettede arbejde med en balanceret læsedidaktik.

Beskrivelse af indsatsen

Projektet designes som et aktionslæringsprojekt, der har deltagerinvolvering som grundmetode, hvilket gør, at fagprofessionelle fra Norddjurs og Horsens skal indgå i udviklingen af en kvalificerende læseundervisning i indskolingen.

I aktionslæringsforløbet arbejder vi i perioden 2024- 2027 med:

- at kortlægge eksisterende praksis i læseundervisningen i klasserne gennem observationer og samtaler med lærere og elever.
 - at gennemføre fagdidaktiske indsatser sammen med lærere og pædagoger. Indsatserne bygger på viden om en balanceret læsedidaktik og vil være forskellige fra skole til skole, idet det er helt afgørende at tage udgangspunkt i den kultur og praksis, der er i undervisningen i forvejen. Indsatserne designes med faglige workshops, gennemførelse af nye indsatser i undervisningen, reflekterende teamsamtaler og efterfølgende afprøvning og forankring i den almindelige undervisning i hverdagen (2025-2027).
 - at forankre ny læsedidaktik i indskolingen undervejs og ved projektets afslutning. De lokale ledelser og læsevejledere ved skolerne har gennem projektforsløbet en aktiv involverende rolle i at understøtte ledelse af god læseundervisning.
 - at dele viden om en balanceret læsedidaktik lokalt (med de øvrige lærere på skolerne), regionalt (ved de øvrige skoler i kommunerne) og nationalt (ved at give en kompetenceudviklingsmodel videre til de seks professionshøjskoler og samtidig sikre vidensdeling gennem NVL's formidlingskanaler, konferencer og uddannelseskontakter).
- Fagligt arbejdes der som nævnt efter principperne i en balanceret læsedidaktik

En aktion består samlet set af:

- a) Fælles workshop, hvor lærere og pædagoger introduceres til en balanceret læseundervisning og forbereder en aktion i undervisningen.
- b) Indsatsen gennemføres i undervisningen.
- c) Indsatsen følges op af en reflekterende samtale i teamet (PLF – det professionelle læringsfællesskab).
- d) Nye indsatser indgår i den almindelige daglige undervisning med sparring fra NVL-konsulenter og lokale læsevejledere.

Projektet evalueres både kvalitativt og kvantitativt af to følgeforskere

Horsens Kommune
Langmarkskolen
Low arousal 2.0

Low arousal 2.0

Skoleudviklingsplan

Årsag til indsatsen

Årsagen til indsatsen er, at vi ønsker at dygtiggøre det pædagogiske personale inden for konflikthåndtering. Vi kan se, at antallet af hændelsesindberetninger og magtanvendelser er stigende og vil imødegå dette ved gennem indsatsen at fokusere på både konfliktforebyggelse og -håndtering. Desuden har skolen indgået to aftaleforløb med Arbejdstilsynet omhandlende psykisk arbejdsmiljø.

Indsatsen har derfor et dobbeltsigte og fokuserer både på at mindske antallet og niveauet af konflikter mellem elever samt et arbejdsmiljøhensyn.

Mål med indsatsen

1. At klæde det pædagogiske personale bedre på til konflikthåndtering (forebyggelse, håndtering og efterbehandling).
 - Aktionslæringsforløb i Fase 1 under overskriften Hjælp det frustrerede barn v. vores betjenende psykologer
 - Workshop med titlen Høje følelsesmæssige krav - viden og metoder v. Maria (TEFL) & Lotte (HR)
2. At uddanne det pædagogiske personale i nænsom nødværge samt sætte fokus på risikovurderinger i anvendelse i praksis
3. At genbesøge Low Arousal-tilgangen og metode-værktøjskassen
 - Workshop med fokus på genbesøg af Low Arousal Værktøjskasserne
4. At imødekomme forventningerne i Aftaleforløbene med Arbejdstilsynet og fortsat forstærke fokus på de høje følelsesmæssige krav og voldsrisikoen for det pædagogiske personale
5. At sikre opdaterede risikovurderinger

Beskrivelse af indsatsen

Indsatsen vil køre i to spor, der supplerer hinanden. Ét spor vil dreje sig om kompetenceudvikling af personalet i konflikthåndtering og -metoder, mens det andet spor vil dreje sig om at fortsætte arbejdet med at understøtte det gode arbejdsmiljø.

Indsatsen vil indeholde kompetenceudvikling i nænsom nødværge, og håndteringen af høje følelsesmæssige krav, workshops om Low Arousal - tilgangen og -metoderne, et aktionslæringsforløb i Fase 1 med titlen Hjælp det frustrerede barn, fortsat arbejde med risikovurderinger og pædagogiske handleplaner og en tæt ledelse-medarbejdersparring gennem skoleåret på forskellige niveauer.

Horsens Kommune

Langmarkskolen

Skolekultur og professionelt værtskab

Skoleudviklingsplan

Årsag til indsatsen

Indsatsen tager afsæt i, at vi som skole fastholder og udvikler på en skolekultur, der bygger på skolens værdigrundlag og det barnesyn, der er afsæt for skolens værdigrundlag. Desuden en opmærksomhed på hvordan vi som skole fastholder og udvikler på vores professionelle dømmekraft og professionelle autoritet. Der er fokus på det pædagogiske personales mindset, vores fælles barnesyn, den enkelte medarbejders professionelle dømmekraft, autoritet og det gode samarbejde til gavn for børnene. Vi ønsker en højere grad af samstemthed i organisationen for herigennem at øge elevernes trivsel i- og motivation for skole.

Indsatsen retter sig mod hele det pædagogiske personale, men vil i år have et sigte på det nære samarbejde og samstemtheden her + at arbejde med den sunde uenighedskultur.

I skoleåret 2024-25 arbejdede vi med skolens Strukturelle Værtsskab, skolens værdigrundlag og barnesyn/læringssyn samt den sunde uenighedskultur og samstemthed i samarbejdet blandt personalet teams/afdeling. Desuden igangsatte vi arbejdet med det pædagogiske personales Personlige Værtsskab. Arbejdet blev igangsat, men vi er bevidste om, at det er en længere proces og at indsatsen skal fortsætte over en årrække.

I skoleåret 2025-26 har vi (fortsat) arbejdet fokuseret med skolekultur og Pædagogisk Værtsskab med et primært fokus på Strukturelt Værtsskab og Personligt Værtsskab samt den Autoritative lærerrolle. Arbejdet er pågået gennem workshops med det samlede pædagogiske personale, i årgangsteams og via MUS.

I skoleåret 2026-27 vil vi fortsat dyrke det Personlige Værtsskab og åbne op for Medværtsskabet og det pædagogiske personales kompetencer i forhold til at skabe rammer og forudsætninger for at eleverne kan påtage sig et medværtsskab i fællesskabet. Et fokus på det pædagogiske personales understøttelse af elevernes medværtsskab i udviklingen af fællesskaber og klasse miljø ligger i en naturlig forlængelse af vores igangværende indsats, da vi ser dette som et greb i at forstærke fællesskaberne blandt børnene på skolens samt det pædagogiske personales understøttelse af elevernes bidrag til stærkere børnefællesskaber.

I sammenhæng hermed vil vi fortsat arbejde med sund uenighedskultur og samstemthed i det nære samarbejde. I Fase 1 vil vores fokus primært ligge på roller og rolleafklaring, mens det i Fase 2 primært vil omhandle samstemthed og sund uenighedskultur.

Vi ser behovet præsenteret i Trivselsundersøgelsen blandt eleverne, hvor særligt "støtte og inspiration" fortsat er noget, vi skal være opmærksomme på at styrke. Vi har desuden inden for de senere år oplevet en stigning i sygdomsfravær hos eleverne samt flere elever med delvis eller fuldtids længerevarende skolefravær. Dette vil vi bl.a. forsøge at møde med et øget fokus på Elevernes Medværtsskab for forstærkede fællesskaber og klasse miljø.

Mål med indsatsen

Vores mål for indsatsen er:

At vi har en samstemthed i vores måde at håndtere skolens pædagogiske værtskab.

Det betyder:

At det pædagogiske personales handlemuligheder altid tager afsæt i skolens værdiregelsæt og andre rammer for Langmarksskolens måde at arbejde med elevernes deltagelsesmuligheder både i undervisningen og i pauserne.

At vi videreudvikler på det pædagogiske personales Personlige Værtsskab, herunder klasserumsledelse. Høj grad af deltagelsesmulighed for eleverne er et centralt perspektiv.

Til skoleåret 2026-27 tilføjes:

At fortsætte arbejdet med det pædagogiske personales Personlige Værtsskab for den stærkest mulige relation mellem lærer og elev i en balance mellem at skabe tydelige rammer og retning, men samtidig møde eleverne hvor de er, så de kan udvikle sig fagligt og personligt.

At igangsætte en proces der fokuserer på elevernes Medværtsskab i fællesskabet. Dels at der aktiveres konkrete redskaber, som elever og lærere kan benytte i klasserummet, og dels at det pædagogiske personale tilegner sig metoder, der understøtter elevernes forudsætninger og rammerne for at kunne påtage sig et medværtsskab.

Beskrivelse af indsatsen

2025-26

Workshops faciliteret af trivselsvejledere angående det pædagogiske værtskab, autoritativ lærerrolle, følelseshåndtering m.m.

Arbejde med temaet i årgangsteams.

Den enkeltes personlige refleksioner bringes ind i MUS samtaler med nærmeste leder.

Mind Your Own Business (MYOB) - projekt i samarbejde med ungdomsskolen og BoTrivsel for ca. 10 udskolingsdrenge.

Miniprojekt i børnehaveklasserne. Skolepsykologen som observatør og sparringspartner i børnehaveklasserne. Observationer på læringsrum m.m. og sparring med teamet.

De gode erfaringer her fra er bragt med ind i et lignende projekt på 2. årgang.

2026-27

Mulige næste skridt i forhold til det Personlige Værtsskab:

1. Fokus på Personligt Værtsskab i praksis fx via kollega- og ledelsesfeedback. Som et led i feedbacken benyttes begreberne om de 4 forskellige lærerroller med inspiration fra Rasmus Alenkær.

2. Genbesøg af de indbyrdes kollegiale aftaler for at opretholde en fælles praksis. Herunder skabe rum for drøftelse af roller og rolleafklaring i Fase 1.

3. Fortsættelse af indsatser under overskriften Psykologi i Praksis, hvor vores to betjenende skolepsykologer er tæt på praksis i samspil med det pædagogiske personale. Forløb i børnehaveklassen, 3. årgang og 8. årgang.

Medværtsskabet:

1. Genbesøge tankerne bag medværtsskab (Rasmus Alenkær).

2. Workshop med brug af læringscirklen, der fortsætter i et forløb placeret i det enkelte årgangsteam. Teamene sættes fokus på, hvor klassen/årgangen er lige nu (status), og hvad det kalder på af de voksne/teamet i at understøtte et stærkere medværtsskab - fællesskab. Datagrundlag skabes vha. klasstrivsel.dk, Barometeret eller andet, så vi får inddraget elevens stemme. Opmærksomhed på at medværtsskabet/dannelsen skal modelleres ind i dagligdagen – ikke kun et fokus på udvalgte samskabelsesdage, men en del af den måde vi er sammen på i den daglige undervisning.

3. Konkrete redskaber til at didaktisere trivselsarbejdet og arbejdet med fællesskab (både i den faglige undervisning og ved siden af) v. oplæg og/eller videndeling. Inspirere hinanden i løbet af året (hele gruppen, afdelinger).

4. Fasemøder/læringssamtaler – ledelsesfokus på arbejdet med fællesskab/medværtsskabet (positive forventninger)

5. Forlængelse af projektet Mind You Own Business, som er en stor succes i forhold til relationen mellem lærer/elever samt fastholdelse af sundt fokus hos eleverne i udskolingen.